

FÆLDEFANGST AF MUS OG SPIDSMUS

Mus står på mange pattedyrs (ræv, grævling, skovmår, husmår, ilder, lækat og brud), fugles (natugle, slørugle, skovhornugle og mosehornugle, musvåge, kærhøg, glente og tårnfalk) og krybdyrs (snog og hugorm) spiseseddel og indtager et vigtigt led mellem planter og rovdyr. Derfor er deres store formeringsevne afgørende for artens overlevelse. Spidsmus tilhører pattedyrordenen "insektædere", og ægte mus og studsmus tilhører den artsrige orden "gnavere".

Insektædere

De har spids, bevægelig snude med mange børster, ganske små øjne og ører, der er helt skjult i pelsen. Der er fem tæer på fødderne. De genkendes på et tandsæt med mange tænder, store fremadrettede fortænder med takker og kindtænder med høje, skarpe spidser. Kindtænderne har rødlig emalje på spidserne. Der er intet mellemrum mellem fortænder og kindtænder

Spidsmus

- almindelig spidsmus
- dværgspidsmus
- vandspidsmus

Gnavere

Hos gnaverne er tændernes form det vigtigste karaktertræk. Der er et enkelt par fortænder i over- og undermund. De er rodåbne – hvilket vil sige at tænderne vokser kontinuerligt livet igennem i takt med, at de slides. Fortænderne er kun forsynet med emalje på forsiden og slides derfor mest på bagsiden. Derfor fremstår de altid mejselformede med en skarp kant, hvilket gør dem særdeles velegnede til at gnave med. Der er et stort mellemrum mellem fortænder og kindtænder, da hjørnetænderne mangler helt.

Syvsovere

- hasselmus

Hoppe mus

- birkemus

Studsmus

- rødmus
- mosegris
- sydmarkmus
- almindelig markmus

Ægte mus

- halsbåndmus
- skovmus
- brandmus
- dværgmus
- husmus
- brun rotte

Hasselmusen findes kun enkelte steder i Østjylland, på Fyn og Sjælland.

Birkemusen forekommer kun pletvis i Thy og Syddjylland.

Forskelle på studsmus og ægte mus

	kindtænder	øjne og ører	snude	krop og ben	hale	aktivitet
Studsmus	relativt store med skarpe, skærende kanter	små	afstumpet	kompakt krop	kort og hårbeklædt	ofte dagaktive
Ægte mus	relativt små, knudrede og ujævne	store	forholdsvis lang	"lange" ben	næsten nøgen og udgør mindst 80% af kroppens længde	oftest nataktive

Artsbestemmelse

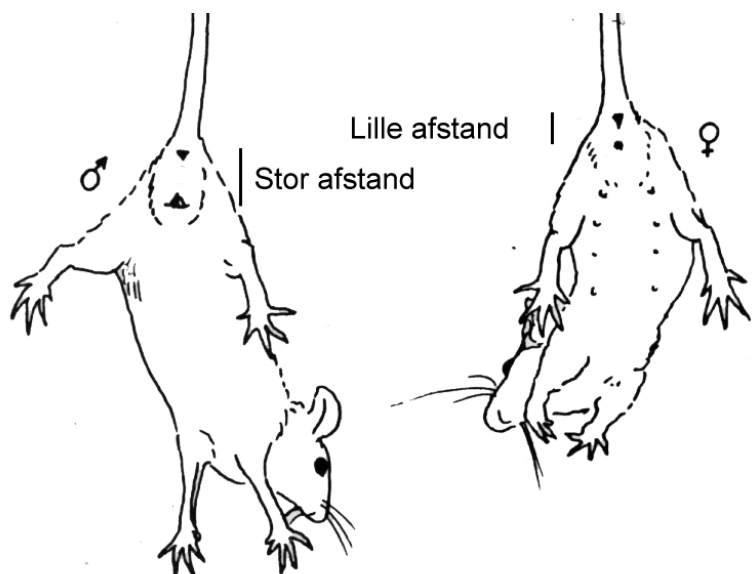
Bestemmelse af art fra ydre kendetegn

Se Natur og Museum 32/3-1993 "Mus, rotter og spidsmus" af Thomas Secher Jensen, der findes en oversigt over musenes udseende.

Han eller hun?

Kønsbestemmelse af mus er lettest hos halsbåndmus og rødms.

Afstanden mellem anus og urinpuillen er størst hos hanner.

Spor efter mus

Gnav
Ekskrement- og urinafmærkning
Ekskrementhobe
Spor efter poter
Veksler/stier
Tunnelsystemer
Indgangshuller/musehuller

Se for artsbestemmelse i
"Dyrespor – spor og sportegn efter pattedyr og fugle" af Preben Bang.

Fældefangst

Når man skal finde et område for placering af fælder, skal man

- danne sig et overblik over biotopen – landskabet, beplantningen, forstyrrelser
- finde egnede steder for opstilling af fælder – ved musehuller/gange, tilgængelig føde, andre spor af tilstedeværelse af mus.

Klargøring og placering af fælder

Når fælderne klargøres er det vigtigt, at der er føde – også gerne noget med væske i. Løkkemaden kan være rettet mod særlige arter eller grupper af mus. Æbler og müsli er godt.

Musene skal have mulighed for at kunne holde varmen og noget at skjule sig i. Lidt hø er fint, men ikke så meget, at det gør det besværligt at håndtere de fangne mus.

Ved placering af fælder skal der afhængig af årstid tages højde for faktorer som: solpåvirkning, udtørring, nedbør, vind, kulde/varme.

Afmærk fældens placering med rødt garn, et flag, en pind eller lignende i den omgivende beplantning eller lignende. Det er vigtigt at man kan finde fælderne igen!

Tegn et skitseret oversigtskort over området og fældernes placering.

Lad aldrig fælder stå mere end 3-6 timer uden at røgte dem.

NB! Især spidsmus har et utrolig højt stofskifte og meget lav stres-tærskel. Tilse derfor fælderne hyppigt.

Fangsten af mus i fælder er ofte meget forskellig. Der er forskellige forhold, der påvirker.

Lokalitetens populationsniveau på et givent tidspunkt er afhængigt af bl.a. årstiden, fødetilgængelighed, fjender, vejret m.m.

Ved håndtering af halsbåndmus skal man være opmærksom på, at halehuden let falder af!

Skema til fældefangst af mus

Lokalitet										
Dato										
Tidspunkt for røgtning										
Fælde nr.										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										

Koder for musearter kan eksempelvis være forbogstaver eller symboler:

Ingen mus (*im*), Spidsmus (*sp*), Vandspidsmus (*vsp*), Dværgspidsmus (*dsp*) osv.